

Miljö- och byggnadsnämndens delårsrapport augusti 2026

Ärendenummer: MBN2025-749

Datum: 2026-09-08

Miljö- och byggnadsnämnden
Magnus Holmberg Muhr
Biträdande förvaltningschef
Magnus.holmberg.muhr@enkoping.se

Kontakta kommunen: telefon: 0171–62 50 00, e-post: kommunen@enkoping.se

Webbadress: enkoping.se

Postadress: Enköpings kommun, 745 80 Enköping

Organisationsnummer: 212000–0282

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	4
2 Kommunens styrmodell	6
2.1 Årshjul	7
3 Uppdrag och ansvar.....	9
4 Händelser av väsentlig betydelse	10
5 Kommunens och nämndens mål	11
5.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	11
5.2 Kommunfullmäktiges särskilda fokus under året	13
5.3 Nämndens utvecklingsmål	16
6 Väsentliga personalförhållanden.....	18
7 Nämndens resultat.....	20
7.1 Nämndens volymer	21
7.2 Ekonomisk analys	22
7.3 Åtgärder för budget i balans.....	22
8 Investeringar.....	23
9 Förväntad utveckling	24

1 Sammanfattning

Under 2026 tar miljö- och byggnadsnämnden viktiga steg för att stärka och förenkla samhällsbyggnadsprocessen, så att kontakten med kommunen blir både tryggare och mer lättillgänglig. Tydlig information, förutsägbara processer och välfungerande mötesformer prioriteras. Samtidigt får geodata en alltmer central roll i samhällsplanering, näringslivsutveckling och krisberedskap.

Trygghet och samhörighet stärks genom bra bemötande, hög tillgänglighet och en användarvänlig webb. Ett särskilt fokus finns på dialog med invånarna, särskilt i utsatta områden och i ärenden där oro finns såsom vid markföroreningar. Självständighet och stolthet främjas genom mer flexibel handläggning, tydliga processteg och ökat fokus på tidiga skeden i samhällsbyggnadsprocessen.

Krisberedskapen har stärkts genom kartläggning av risker och beroenden, samt analys av åtgärder för att hålla kritiska verksamheter igång vid störning eller kris. Arbetet med "Blåljuskollen" fortsätter, liksom samarbetet med räddningstjänst, länsstyrelse och andra myndigheter. Tillsynen är en viktig del av det brottsförebyggande arbetet, bland annat via samarbetsforumen LACUS och Insyn.

Näringslivs- och landsbygdsutveckling sker löpande i kommunens planerings- och exploateringsprojekt, men också genom särskilda branschträffar och mötesformen "Dukat bord" för mer komplexa projekt. Service och bemötande stärks bland annat genom en workshop utifrån nöjdhetsmätningen. Det finns också en vilja att bidra till arbetsmarknadsinsatser, men det är en utmaning att förena detta med krav på hög kompetens, handledning och digital arbetsmiljö.

Verksamhetsutvecklingen handlar till stor del om digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen, ökad användning av geodata, och vidareutveckling av ärendehanteringssystem där även AI kan bli ett stöd.

Hamnens utveckling inväntar politiska beslut. Oavsett inriktning på dessa beslut behöver frågor om kulturmiljö, byggnaders skick och markföroreningar hanteras, och MIFO-handlingsplanen utgör en grund för detta arbete.

Nämndens egna mål handlar om att integrera myndighetsperspektiv och geodata i samhällsbyggandet, öka kundnöjdheten genom tydlig information och dialog, höja kvaliteten på geodata (bland annat för blåljusverksamhet) samt skapa en hållbar och trygg arbetsmiljö.

Personalnyckeltalen är positiva. Antalet årsarbetare 91 (oförändrat jämfört med tidigare år), personalomsättningen 5,5 % (under målet 8 %) och sjukfrånvaron 3,1 % (under målet 5 %), vilket ger goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling. Årets medarbetarenkät genomförs under hösten.

Nämndens utfall för perioden januari-augusti 2026 uppgår till 33,6 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse mot budget för perioden på minus 1,0 miljoner kronor. Helårsprognosen uppgår till 50,1 miljoner kronor vilket motsvarar ett underskott mot

årets budget på 0,6 miljoner kronor. Två investeringar planeras 2026. Flygfotograferingen är klar men levereras senare i höst och upphandling av mätinstrument ska avslutas under hösten.

Framåt väntas fortsatt högt tryck inom miljö- och byggområdet, fler lagkrav och ökat kommunalt tillsynsansvar. För att klara uppdraget behöver arbetet effektiviseras och debiterbar tillsyn kan behöva prioriteras högre. Geodata kräver fortsatt investering men är samtidigt en nyckel för effektiv planering, god krisberedskap och säker informationsförsörjning.

2 Kommunens styrmodell

All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och fungerar som en ledstjärna för kommunens utveckling i sin helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision. Medborgarfokus och ett hållbart förhållningssätt ska genomsyra allt vi gör.

Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Kommunfullmäktige beslutar även om andra styrdokument som avser hela kommunen/koncernen.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

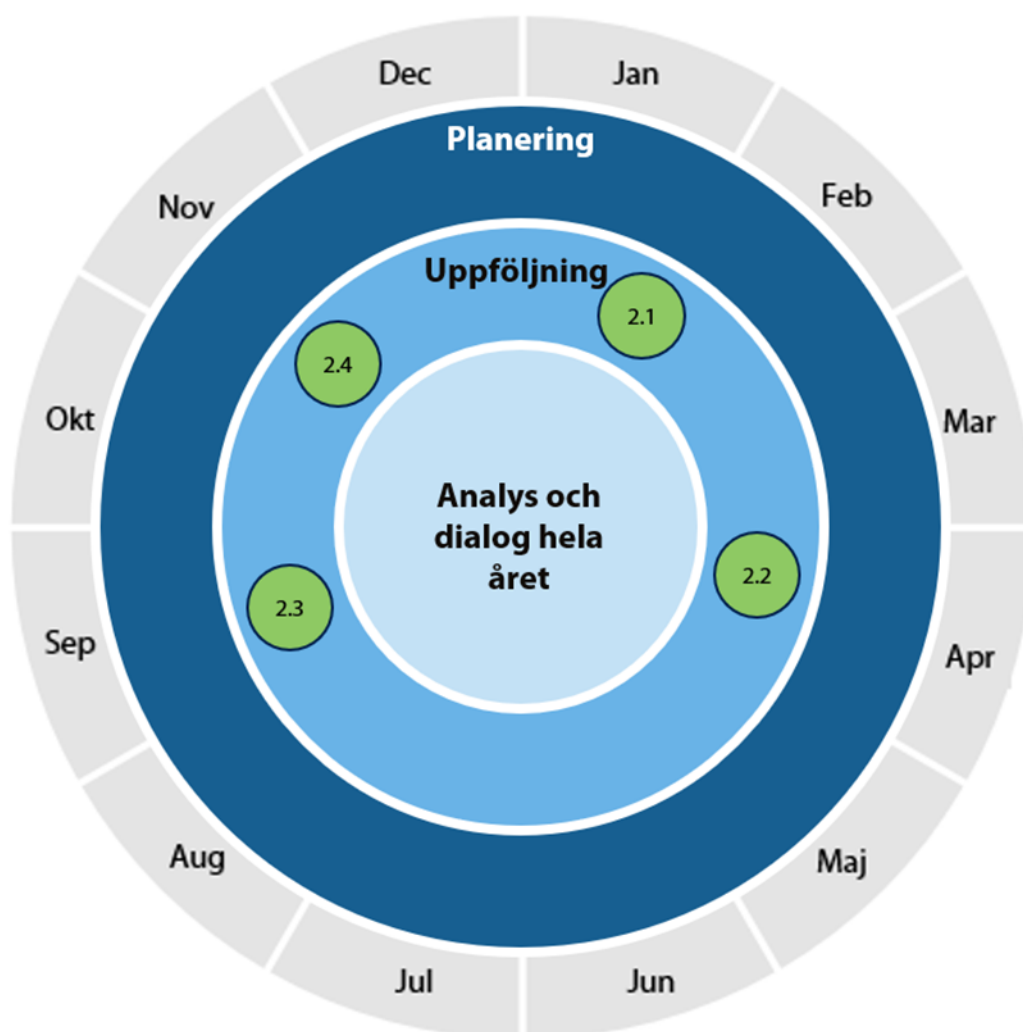
Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna

verksamheten genom att definiera utvecklingsmål för verksamheten och genomföra aktiviteter för att nå målen.

Systematisk planering, uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari-mars, januari-augusti, januari-oktober och för helåret.

2.1 Årshjul

Kommunens årshjul beslutades av kommunstyrelsen i ärendet "Tidplan för planering och uppföljning 2026" den 10 juni 2025 (KS2025/188).

Vi följer upp vårt arbete via

- verksamhetsberättelse samt årsredovisning 2025 (2.1)
- kvartalsrapport mars 2026 (2.2)
- **delårsrapport augusti 2026 (2.3)**
- ekonomisk rapport oktober 2026 (2.4)

3 Uppdrag och ansvar

Miljö- och byggnadsnämnden har en nyckelroll i kommunens samhällsbyggande och arbetar för en hållbar utveckling inom ramen för gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt bland annat miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen, lagen om handel med receptfria läkemedel och lagen om lägenhetsregister. Nämndens förvaltning arbetar även på uppdrag av kommunstyrelsen i plan-, mark- och exploateringsärenden.

Förvaltningen består av drygt 90 medarbetare i fem avdelningar, fyra enheter och en stab. Miljöavdelningen och byggavdelningen arbetar med tillsyn, handläggning, rådgivning och tidig medverkan i samhällsbyggnadsprocessen. Geodataavdelningen ansvarar för kartor, mätning och kommunens geografiska informationssystem, GIS. Strategisk planeringsavdelning driver övergripande samhällsbyggnads- och planeringsfrågor, medan mark- och exploateringsavdelningen arbetar med kommunal mark, genomförande av översiktsplaner och markupplåtelser.

Nämnden vill upplevas som en modern, effektiv och rättssäker myndighet som bemöter alla likvärdigt och ger så god service som möjligt utifrån sitt uppdrag och sina resurser. En god arbetsmiljö och engagerade medarbetare ses som en förutsättning för detta.

4 Händelser av väsentlig betydelse

Under året har flytten till det nya kommunhuset genomförts, vilket har medfört att tidigare utspridda verksamheter nu samlats under ett tak och att förutsättningarna för samarbete, effektivitet och en god arbetsmiljö har stärkts.

Detaljplanen för kulturhus Joar har antagits och banar väg för en modernisering av byggnaden med krav på hög funktionalitet och bevarande av dess kulturhistoriska värden. Utredningsuppdraget för Hamnen–Centrum har slutredovisats för kommunstyrelsen och fungerar som ett viktigt kunskapsunderlag för utvecklingen av en blandad stadsdel med tyngdpunkt på bostäder, rekreation och kulturliv.

Inom mark, exploatering och geodata har kommunen varit pilot i utbildningsinsatser kopplade till digitalisering, vilket lett fram till digitaliseringsstrategier som ska effektivisera arbetssätt och stärka organisationens långsiktiga kapacitet. Samtidigt har 3D-stadsmodellen gjorts tillgänglig i Enakartan som stöd för planering och beslutsfattande.

Samverkan mellan miljöavdelningen, Polisen och andra myndigheter har fördjupats genom gemensamma insatser och förbättrad informationsdelning vid tillsyn och hantering av misstänkta miljöbrott, vilket bidrar till en trygg och hållbar livsmiljö i kommunen.

Krisberedskapen har kartlagts med fokus på risker, beroenden och kritiska processer, och under hösten går arbetet vidare med konkreta åtgärder. Kundnöjdheten har stärkts genom tydligare information, där bland annat särskilda informationsmöten i Örsundsbro har tagits emot väl. Under våren genomfördes en inspirationsdag om kundservice kopplad till nöjdkundmätningen 2025.

5 Kommunens och nämndens mål

5.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i.

Tillsammans skapar vi trygghet

"Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans. Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle. Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning."

För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S:

- Samhörighet
- Självständighet
- Stolthet

5.1.1 Tillsammans skapar vi trygghet

För nämnden innebär det:

Förutsättningar för ett tryggt samhälle med bostäder, arbetsplatser och service till invånare skapas av att kommunen växer och utvecklas planerat och hållbart.

Nämnden är aktiv och skapar trygghet i samhällsbyggnadsprocessen. Tillstånd och tillsyn visar om företag följer lagar och regler och konkurrerar på lika villkor, att restauranger sköter livsmedelshantering och hygien, att skolor och förskolor uppfyller krav på ventilation och städning, att nivåer för buller, luft och mark ligger på rätt nivåer, och så vidare. Kartor av hög kvalitet skapar trygghet för såväl kommuninvånare som företag och blåljusverksamheter.

Ärendehantering ska upplevas trygg och förutsägbar så att sökande upplever handläggningen, tiden och ärendets utgång som förväntad och ger möjlighet för dem vi möter att anpassa sina egna tidsplaner och processer.

Som arbetsgivare verkar vi för en god arbetsmiljö präglad av trygghet och tillit. Trygga

och motiverade medarbetare är en förutsättning för att uppnå nämndens mål och att utveckla våra verksamheter.

Till delåret har nämnden bidragit genom att:

Under året har fokus varit att ge god service, tydlig information och skapa förutsägbara processer. Rutiner har setts över och anpassats efter individuella behov, och i samband med lagändringar erbjuds extra stöd och rådgivning. I arbetet med markföreningarna i Örsundsbro har särskilda informations- och dialogmöten genomförts för att skapa öppenhet, tydlighet och förtroende för processen.

Kvaliteten på den geodata som används i samhällsplanering och krisberedskap har stärkts. Det finns ett samarbete med andra kommuner och länsstyrelsen kring gemensamma kartstandarder. Genom kartor för analys, visualisering och dialog kan tryggheten i samhällsbyggandet öka.

5.1.2 Samhörighet

För nämnden innebär det:

Nämndens arbetssätt är inkluderande och vi respekterar olika intressen och perspektiv. Kommunikationen sker genom digitala ärendesystem som möjliggör täta kontakter och gemensamt ansvarstagande för att ärendet går framåt.

Till delåret har nämnden bidragit genom att:

Fokus ligger både på att vara flexibel i kontakten med medborgare, utifrån deras behov och önskemål, och på att arbeta mer tillsammans över avdelningsgränserna. Detta har stärkt vi-känslan internt och förbättrat kvaliteten och servicen utåt.

Det interna samarbetet ses som viktigt för att skapa bättre förståelse, både mellan medarbetare och mellan externa aktörer. Service och tillgänglighet har förbättrats genom ökad möjlighet att ställa frågor, och ett arbete har påbörjats med att förbättra informationen på kommunens webbplats.

5.1.3 Självständighet

För nämnden innebär det:

Nämnden erbjuder både fysiska och digitala möten med system som ger möjligheter att hantera ärenden oavsett plats eller tid på dygnet.

Människor är olika och behoven av hjälp och stöd från nämnden varierar. Vi förklarar processerna så att handläggningen och utgången av ärenden blir förutsägbar.

Till delåret har nämnden bidragit genom att:

För att stärka människors självständighet handlar mycket om att göra handläggningen mer flexibel för både medarbetare, medborgare och företagare, och om att göra processen tydligare och mer förutsägbar. Det innebär en tydlighet kring vad som förväntas av alla parter och hur processen går till, steg för steg.

Ändrad lagstiftning innebär att kontaktcenter inte längre kan ge samma omfattande stöd och vägledning som tidigare. För att effektivisera handläggningen och undvika att frågor faller mellan stolarna behöver nya utbildningsinsatser genomföras och samarbetet med kontaktcenter ses över.

5.1.4 Stolthet

För nämnden innebär det:

Nämnden är aktiv i kommunens utveckling och genom vår förvaltning samordnas samhällsplanering, mark- och exploatering, lov, tillsyn för att säkerställa en giftfri miljö, en god bebyggd miljö och tillförlitliga kartor. Vi bidrar till en hållbar utveckling och ett gott näringslivsklimat.

Vi är utvecklingsinriktade med en kultur som präglas av digitala och innovativa arbetssätt. De vi möter ska känna ett stöd från oss och en stolthet över att bo och verka i kommunen. Vi anpassar vårt arbetssätt efter behoven och erbjuder både digital ärendehantering och fysiska möten.

Genom att vara en attraktiv arbetsgivare håller vi kvalitet och kontinuitet i verksamheterna. Våra medarbetare bidrar till kommunens utveckling och skapar nöjdhet hos dem vi möter.

Till delåret har nämnden bidragit genom att:

Ett kontinuerligt arbete pågår för att bli bättre i kontakten med de sökande, lyssna in deras behov, hitta nya arbetssätt och anpassa handläggningen efter olika önskemål. I samhällsbyggnadsprocessen betonas särskilt de tidiga skedena, där alla tillsammans skapar en gemensam bild av ärendet och de sökande tas om hand på ett bra sätt. Detta bidrar både till effektiva processer och till en kultur med stolta medarbetare, medborgare och företagare.

5.2 Kommunfullmäktiges särskilda fokus under året

I kommunfullmäktiges årsplan och budget 2026 och plan 2027-2028 finns det angivet särskilda fokus för året kopplat till kommunens målbild och övergripande mål för att nå

de långsiktiga målen till 2027 års utgång. I detta kapitel finns nämndens uppföljning av de särskilda fokusen nämnden tilldelats i kommunfullmäktiges årsplan 2026.

5.2.1 Tillsammans skapar vi trygghet

Fokus i KF:s årsplan 2026	Delårsuppföljning
Fokus på krisberedskap	Under våren har en kartläggning genomförts av hur verksamheterna ska fungera vid kris, vilka risker och beroenden som finns samt vilka åtgärder som krävs. Nästa steg är att genomföra konkreta åtgärder som en del av kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Beredskapen för livsmedelstillsyn ses över utifrån både Livsmedelsverkets krav kopplade till VA och dricksvatten och de utmaningar som värmeböljor innebär för inomhusmiljön i vård och förskola. Geodata av hög kvalitet är en förutsättning för god krisberedskap. Arbetet med "Blåljuskollen" fortsätter enligt plan, och relevanta kartunderlag säkerställs genom ett löpande samarbete med andra kommuner, länsstyrelsen, räddningstjänsten och tjänsteperson i beredskap.
Åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet	Tillsynen är en viktig del av det brottsförebyggande arbetet genom att tydliggöra regler och ansvar och motverka oseriösa aktörer. Arbetet bedrivs bland annat i det gemensamma forumet LACUS med fem andra Mälardalskommuner. Inom samverkansformen Insyn riktar miljöcheferna i Enköping och Håbo tillsammans med polis och Arbetsmiljöverket tillsynen mot verksamheter med risk för brottslighet.

5.2.2 Självständighet

Fokus i KF:s årsplan 2026	Delårsuppföljning
Näringslivsprogrammet	Fokus ligger på god service och smidiga ärendeprocesser, med extra stöd i de delar där sökande kan känna oro. Genom mötesformen "Dukat bord" och olika branschträffar får företagare samlad information om bland annat ny lagstiftning och möjlighet att medverka i utvecklingen av kommunen, inklusive service och bemötande. Samtidigt utvecklas öppna geodata så att företag snabbare och enklare kan ta del av den information de behöver inför etableringar och investeringar.
Landsbygdsprogrammet	För att stötta företag på landsbygden har kommunen ordnat branschträffar, till exempel för caféer och bed & breakfast, gärna på lokala platser när det passar. På regional nivå tas kartor fram över olika besöksmål i

Fokus i KF:s årsplan 2026	Delårsuppföljning
	kommunerna. För att de ska bli användbara behöver berörda aktörer enas om hur besöksmålen ska delas in och vilken kvalitet kartorna ska hålla.
Riktlinje för etablering – tillväxtstrategi	Handläggningen av ärenden som bidrar till tillväxt och utveckling ska vara enkel och serviceinriktad. Öppna data och kartor används aktivt i etableringsfrågor för att ge företag och andra aktörer ett bra beslutsunderlag.
Arbetsmarknadsåtgärder	Uppdraget är komplext och kräver rätt kompetens, systemåtkomst samt hänsyn till dataskydd och informationssäkerhet. I kombination med aktivitetsbaserat arbetssätt, distansarbete och hög grad av digitalisering blir det ibland svårt att hitta lämpliga uppgifter och samtidigt säkerställa tillräcklig handledning och kollegial kontakt. Där det varit möjligt har praktikanter och sommarjobbare tagits emot, till exempel LIA-praktikanter och tidsbegränsade projektanställningar kopplade till digitalisering av detaljplaner. Projektet Strategisk digital transformation har genomförts via Påhlmans Handelsinstitut.
Verksamhetsutveckling, innovation och förnyelse	Digitaliseringen av verksamheterna fortsätter för att förenkla kontakterna med kommunen och effektivisera handläggningen i enskilda ärenden. Tillgången till rättsdatabaser har förbättrats, geodata håller på att etableras som en gemensam resurs och digitaliseringen av detaljplaner är snart färdig. Inför upphandlingen av ett nytt miljöärendehanteringssystem 2027 planeras en förstudie som ska kartlägga marknaden, kommunens behov samt möjligheterna att använda AI och mer effektiva arbetssätt.

5.2.3 Stolthet

Fokus i KF:s årsplan 2026	Delårsuppföljning
Utveckling av centrum och hamnen	Hamnens utveckling inväntar politiska beslut. Samtidigt behöver frågor om kulturmiljö, byggnaders skick och markföreningar hanteras. Om hamnprojektet inte går vidare används MIFO-handlingsplanen som grund i arbetet med markföreningar.

5.3 Nämndens utvecklingsmål

5.3.1 Integrera myndighetsperspektiven och geodata i samhällsbyggnadsprocessen

Nämndens ska verka för en fungerande samhällsbyggnadsprocess där bygglov, miljöskydd, hälsoskydd och geodata ingår i tidiga skeden.

Till delåret har nämnden arbetat med att:

Reglerna kring miljö, klimat och ekologisk hållbarhet skärps och vävs nu in både i planeringen och i tillsynen. Parallellt pågår ett arbete med att tydliggöra vilka kompetenser och resurser som behövs i samhällsbyggandet, särskilt inom miljöplanering. En ny rutin för tidsredovisning i projekt gör det enklare att fördela kostnader, och geodata används allt mer gemensamt i kommunen.

När bygglovsreglerna ändras hamnar en större del på tillsyn, och nu undersöks hur AI kan användas för att upptäcka avvikelser. För att stärka den sociala hållbarheten satsas det på tydlig, lättbegriplig information och tillsyn inom hälsoskydd prioriteras i mer utsatta områden. Det finns behov av riktlinjer för socialt hållbara boendemiljöer, där ett geodatabaserat analysverktyg skulle kunna ge ett bättre faktaunderlag.

5.3.2 Nöjda kunder

Nämnden ska upplevas effektiv, rättssäker och likabehandlande och ha ett gott bemötande. Vi ger bästa möjliga service inom ramen för vårt uppdrag och våra resurser.

Till delåret har nämnden arbetat med att:

Arbetet är inriktat på en tydlig och förutsägbar tillsynsprocess, med information om bland annat handläggningstider och taxor. Stort fokus ligger på dialog och kontakt, exempelvis genom informationsmöten som i Örsundsbro, där dessa möten har varit uppskattade av invånarna. Geodata är viktigt i många ärenden och stärker upplevelsen av service i samband med både nybyggnadskartor och mätuppdrag.

Frågor från kontaktcenter tas om hand snabbt och samordnat, och kunderna bemöts på ett strukturerat och tryggt sätt. Flera lagändringar innebär dock ett ökat behov av utbildningsinsatser, och nöjdhetsundersökningen visar att webbsidan behöver utvecklas för att ge bättre stöd och vägledning.

I arbetet med kundservice är målet att missnöjda personer inte ska lämnas utan svar, utan tas på allvar och bemöts. Arbetet fokuserar på att göra informationen till kunderna tydligare, till exempel kring handläggningstider och vad som kan förväntas i ärendeprocessen. Det är också viktigt med tillit till myndighetsutövningen, att

medarbetarna får internt stöd och inte utsätts för ifrågasättanden eller otillbörlig påverkan i sitt arbete.

5.3.3 Förbättra kartans kvalitet

Kartornas kvalitetsnivå ska uppfylla de behov som finns hos blåljusverksamheterna och kommunens krisberedskapsorganisation.

Till delåret har nämnden arbetat med att:

För att höja kvaliteten på kartorna, särskilt för blåljusverksamhet och krisberedskap, fortsätter arbetet med Blåljuskollen med målet att kommunen ska vara godkänd 2027. Arbetet tar mycket resurser i anspråk och förutsätter också insatser från tekniska nämndens teknik- och serviceförvaltning.

5.3.4 Hållbar arbetsgivare

Nämnden ska vara en hållbar arbetsgivare och arbeta för att behålla och rekrytera duktiga medarbetare. Vi behöver många ambassadörer, det vill säga medarbetare som kan tänka sig att rekommendera Enköpings kommun som arbetsgivare.

Till delåret har nämnden arbetat med att:

Fokus ligger på att stärka struktur, kultur, trygghet och gemenskap. En särskild "kompass" visar riktningen framåt, en trivselgrupp ordnar gemensamma aktiviteter och det interna samarbetet utvecklas successivt för att öka förståelsen mellan olika verksamheter. Tillsammans bidrar detta till en mer attraktiv arbetsplats med bättre förutsättningar för god arbetsmiljö och balans i vardagen.

5.3.5 Nämndens budget

Nämnden prioriterar uppgifterna utifrån tillgänglig budgetram.

Se kapitel 7 Nämndens resultat.

6 Väsentliga personalförhållanden

Personalnyckeltal	2023-06-30	2024-06-30	2025-06-30	2026-06-30
Antal* tillsvidare- och visstidsanställda	65	63	91	93
Antal årsarbetare** tillsvidare- och visstidsanställda	64	63	91	91
Antal* timanställda	2	1	2	2
Extern personalomsättning (%)	5,4	3,4	3,6	5,5

*Avser antal personer

**Avser antal personer omräknat till heltidsarbetare

Analys av personalnyckeltal

Personalnyckeltalen för förvaltningen är i stort sett oförändrade jämfört med föregående delår. Antalet årsarbetare är fortsatt 91, vilket tyder på en stabil bemanning. Personalomsättningen uppgår till 5,5 %, vilket motsvarar föregående års nivå och ligger tydligt under kommunens övergripande mål om högst 8 %. Denna nivå bedöms ge en bra balans mellan kontinuitet i verksamheten, möjlighet till kompetensväxling och en hållbar personalförsörjning. Årets medarbetarenkät genomförs under hösten.

Personalomsättningen på miljöavdelningen har under perioden varit högre än normalt. De främsta orsakerna är att medarbetare har sökt andra tjänster eller velat korta sin arbetspendling. På byggavdelningen är antalet anställda oförändrat, och på mark- och exploateringsavdelningen finns endast en vakant tjänst.

På geodataavdelningen är personalomsättning låg och påverkar verksamheten i begränsad omfattning. Antalet tillsvidareanställda har dock minskat från 10 till 9 de senaste åren till följd av ett minskat ekonomiskt utrymme, bland annat på grund av lägre intäkter (lågkonjunktur och minskade statliga ersättningar) samt högre kostnader för licenser och underhåll. Vid normal konjunktur bedöms behovet uppgå till 11 medarbetare, då arbetsvolymen inte minskat utan tvärtom ökat och förväntas fortsätta öka

Sjukfrånvaro	jan-jun 2023	jan-jun 2024	jan-jun 2025	jan-jun 2026
Sjukfrånvaro kort dag 1-14 (%)	2,6	2,0	2,0	1,8
Sjukfrånvaro lång dag 15- (%)	2,1	1,7	2,7	1,3
Total sjukfrånvaro (%)	4,7	3,7	4,7	3,1

Sjuklönekostnad kort dag 1-14 (inklusive OB och PO-pålägg) mnkr	0,3	0,2	0,4	0,3
Sjuklönekostnad lång dag 15- (inklusive PO-pålägg) mnkr	0,0	0,0	0,0	0,1
Total sjuklönekostnad (inklusive OB och PO-pålägg) mnkr	0,4	0,2	0,4	0,4

Analys sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron inom förvaltningen har under de senaste åren legat under kommunens mål om maximalt 5 procent, och nivån har fortsatt att minska. Detta är anmärkningsvärt bra då förvaltningen fortfarande befinner sig i en uppbyggnads- och utvecklingsfas, där förändringar ofta innebär en ökad belastning på organisationen. Den låga sjukfrånvaron för delåret är mycket positiv och ger förvaltningen stabilitet att fortsätta utvecklas, både vad gäller effektivitet och kvalitet i verksamheterna.

Sjukfrånvaron på miljöavdelningen är fortsatt låg, vilket man är stolt över och ser som ett kvitto på att det förebyggande arbetsmiljöarbetet ger önskad effekt. Även på geodataavdelningen och byggavdelningen är sjukfrånvaron låg och påverkar verksamheterna i begränsad omfattning.

Personalnyckeltal - årsarbetare utifrån arbetad tid*	jan-jun 2023	jan-jun 2024	jan-jun 2025	jan-jun 2026
Tillsvidare- och visstidsanställda, antal årsarbetare	53	55	80	82
Timanställda, antal årsarbetare	0	0	0	0
Över- och fyllnadstid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Övrig tid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Totalt arbetad tid, antal årsarbetare	53	55	80	82

*Antal arbetade timmar har delats med schablontiden 165 timmar per månad för att få fram antalet årsarbetare. Arbetad tid innebär den faktiska arbetstiden exklusive till exempel semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn, föräldraledighet, jour, beredskap och tjänstledighet.

Analys årsarbetare utifrån arbetad tid

På geodataavdelningen andelen arbetad tid för visstidsanställda ökat, eftersom det varit det enda sättet att säkra bemanningen. Byggavdelningen har haft timanställda sommarjobbare.

7 Nämndens resultat

Sammanfattning

Miljö- och byggnadsnämndens utfall för perioden januari-augusti 2026 uppgår till 33,6 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse mot budget för perioden på minus 1,0 miljoner kronor. Helårsprognosen uppgår till 50,1 miljoner kronor vilket motsvarar ett underskott mot årets budget på 0,6 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av lägre intäkter.

Osäkra kortfristiga fordringar och konstaterade kundförluster uppgår till 0,1 miljoner kronor.

Avrundningar gör att summeringarna i tabellerna inte alltid ser ut att stämma, det kan bli en differens på 0,1 miljoner kronor.

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2026	Budget jan-aug 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-aug 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	14,9	19,9	-4,9	29,8	25,5	-4,3
Bidrag (intäkter)	0,1	0,2	-0,1	0,3	0,2	-0,1
Övriga intäkter	8,4	6,4	2,0	9,7	11,2	1,5
Summa intäkter	23,4	26,5	-3,1	39,7	36,9	-2,8
Personalkostnader	-44,2	-46,0	1,8	-69,6	-65,7	3,9
Bidrag (kostnader)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Köp av verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalhyror	-2,9	-2,6	-0,3	-3,9	-4,2	-0,3
Övriga driftskostnader	-9,5	-9,8	0,3	-14,7	-16,4	-1,7
Kapitaltjänstkostnader	-0,4	-0,7	0,2	-1,0	-0,8	0,3
Summa kostnader	-57,1	-59,1	2,0	-89,2	-87,0	2,2
Summa totalt (mnkr)	-33,6	-32,6	-1,0	-49,5	-50,1	-0,6

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Utfall jan-aug 2026	Budget jan-aug 2026	Avvikelse utfall mot budget	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget

			jan-aug 2026			
Byggavdelningen	-6,7	-4,4	-2,3	-6,7	-8,7	-2,0
Kart- och GIS- avdelningen	-4,2	-4,5	0,3	-7,1	-6,3	0,8
Miljöavdelningen	-9,2	-7,7	-1,5	-11,7	-11,9	-0,1
Mark- och exploateringsavdelninge n	-1,6	-2,2	0,6	-3,2	-3,9	-0,7
Avdelningen för strategisk planering	-7,7	-9,1	1,4	-13,7	-12,5	1,2
Nämnd	-0,7	-0,7	0,0	-1,1	-1,1	0,0
Stab och nämndsekreterare	-3,5	-4,0	0,5	-6,0	-5,8	0,2
Totalt (mnkr)	-33,6	-32,6	-1,0	-49,5	-50,1	-0,6

7.1 Nämndens volymer

Verksamh eter med volymupp räkning i RFM	Volymenh et	Volym budget enligt beslutad nämndpla n	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredo visningen (mnkr)
Byggavdel ningen	Befolkning $\frac{1}{2}$	49 038	48 989	-49	0	
Kart- och GIS- avdelninge n	Befolkning $\frac{1}{2}$	49 038	48 989	-49	0	
Miljöavdel ningen	Befolkning $\frac{1}{2}$	49 038	48 989	-49	0	
Markförsör jning	Befolkning $\frac{1}{2}$	49 038	48 989	-49	0	
Strategisk planering	Befolkning $\frac{1}{2}$	49 038	48 989	-49	0	

7.2 Ekonomisk analys

Miljö- och byggnadsnämndens utfall jämfört med budget för perioden är ett underskott på 1,0 miljoner kronor. Intäkterna är 3,1 miljoner kronor lägre än budget och kostnaderna är 2,0 miljoner kronor lägre än budget.

Intäktsbortfallet är stort på byggavdelningen och miljöavdelningen. Byggavdelningens bortfall beror dels på den ändrade lagstiftningen som trädde i kraft 1 december 2025, dels på den allmänna byggkonjunkturen som är på mycket låg nivå. Bortfallet kompenseras något genom lägre lönekostnader och vidtagna åtgärder, till exempel används ingen konsult hjälp och utbildningar genomförs främst digitalt.

Miljöavdelningens bortfall beror dels på att en tjänst har avsatts för miljöstrategiskt arbete, dels sjukskrivningar och personalbrist samt att en förväntad ersättning i ett ärende i Nacka tingsrätt uteblev. Effekterna av personalförändringar inom avdelningen är hittills mindre än förväntat och avdelningen ser möjlighet till viss upphämtning på intäktssidan under årets resterande månader.

Kostnaderna är lägre än budgeterat och det beror främst på lägre lönekostnader på grund av vakanta tjänster och tjänstledigheter. De vakanta tjänsterna och tjänstledigheterna innebär samtidigt mindre verksamhet än planerat.

Prognos 2026

Miljö- och byggnadsnämnden lämnar en prognos för 2026 på 50,1 miljoner kronor. Det innebär att budget överskrids med 0,6 miljoner kronor.

Prognosen för intäkterna är 2,8 miljoner kronor under budget. Det beror till störst del på byggavdelningens prognos, även miljöavdelningen och planavdelningens prognoser visar underskott. Förklaringar till detta ses i texten ovan. Markförvaltningen lämnar en intäktsprognos på plus 1 miljon kronor tack vare trädfällningar, intrångsersättningar och retroaktiv ersättning för arrende.

Prognosen för kostnaderna är att de underskrider budget med 2,2 miljoner kronor. Lönekostnaderna underskrider budget med 3,9 miljoner kronor och övriga kostnader överskrider budget med 1,7 miljoner kronor. Överskridandet förklaras bland annat med att hyreskostnaden för nya kommunhuset för perioden mars till december blir högre än budgeterat, utredningar, kostnader för ovan nämnda trädfällningar och implementering av projektverktyget Antura.

7.3 Åtgärder för budget i balans

Underskottet hanteras genom generell återhållsamhet utan att äventyra rättssäkerheten, till exempel genom att avstå från konsulter, genomföra utbildningar digitalt, minska kostnader för planeringsdagar och delvis avvakta med ersättningsrekryteringar.

8 Investeringar

Investeringar 2026 (mnkr)	Utfall jan-aug 2026	Budget jan-aug 2026	Avvikel se utfall mot budget jan-aug 2026	Budget 2026	Progno s 2026	Avvikel se prognos mot budget
Flygfoto	0,0	-0,7	0,7	-1,0	-0,8	0,2
Mätinstrument	0,0	-0,3	0,3	-0,4	-0,4	0,0
Totalt (mnkr)	0,0	-0,9	0,9	-1,4	-1,2	0,2

Kommentarer till investeringar

Miljö- och byggnadsnämnden har planerat två investeringar 2026. Flygfotograferingen är redan gjord, men leverans och fakturering på ca 0,8 mnkr kommer i höst. Upphandlingen av mätinstrument ska bli klar under hösten.

Avrundningar gör att summeringarna i tabellerna inte alltid ser ut att stämma, det kan bli en differens på 0,1 miljoner kronor.

9 Förväntad utveckling

Inom byggområdet bedöms trycket fortsätta vara högt, bland annat till följd av Försvarsmaktens etableringar. Kommande ändringar i plan- och bygglagen ökar behovet av tillsyn. Genom anpassade rutiner, mer utbildning samt ökad användning av digitala lösningar och teknik finns förutsättningar att upprätthålla en god servicenivå trots en ansträngd ekonomi.

Inom miljöområdet finns en eftersläpning, bland annat inom kemikalietillsyn, små avlopp och registerhantering. Nya lagkrav, nya statliga myndigheter, nya utvecklingsprojekt och etableringar försvårar möjligheterna att arbeta ikapp. Dessutom flyttar staten ansvaret för vissa myndighetsuppgifter till kommunen. En växande del av tiden går också åt till oanmälda och uppsökande inspektioner, bland annat kopplade till organiserad brottslighet. För att i så hög utsträckning som möjligt fullgöra uppdraget effektiviseras verksamheterna, vilket kan innebära att debiterbar tillsyn prioriteras framför arbete som inte genererar intäkter.

Geodata har utvecklats till en viktig strategisk resurs och ska göras mer öppet tillgänglig. Detta medför ökade kostnader för system, förvaltning, ajourhållning och arbetet med digitala tvillingar, men skapar också bättre möjligheter till planering, effektivisering och automatisering. För att nyttan ska tas till vara fullt ut krävs ett gemensamt synsätt där data betraktas som en strategisk tillgång, liksom gemensamma arbetssätt som gör att geodata på ett naturligt sätt kan användas i analys- och utvecklingsarbete. Samtidigt innebär teknikutvecklingen och skärpta krav på informationssäkerhet högre krav på kompetens, tydlig ansvarsfördelning och ett mer organiserat arbete med att hålla kartor och information aktuella.

Geodataverksamheten har en årlig investeringsbudget på mellan 0,9–1,4 miljoner kronor för regelbunden förnyelse av mätinstrument samt för avrop av flygfotografering. Dessa investeringar är en förutsättning för en säker informationsförsörjning och utgör grunden för att kommunens kartor ska kunna hållas uppdaterade och relevanta.